

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

10 kwietnia

№ 31.

Rok 1924.

Treść: 306.	Ustawa z dnia 5 lutego 1924 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.	430
307.	Ustawa z dnia 21 marca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym	445
308.	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 marca 1924 r. w sprawie podwyższenia stawek niektórych podatków bezpośrednich	446
309.	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 marca 1924 r. w przedmiocie pokrycia należności za subskrybowane przez Skarb Państwa akcje Banku Polskiego	446
310.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 marca 1924 r. o stosowaniu ustawy z dn. 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska do profesorów naukowych zakładów teologicznych w Tarnowie, Przemyślu i Stanisławowie	446
311.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 marca 1924 r. do art. 28 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska, dotyczącego wynagrodzenia zastępców profesorów szkół akademickich	447
312.	Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 1 marca 1924 r. o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu skórek zajęczych i króliczych surowych, niewyprawionych	447
313.	Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 marca 1924 r. w przedmiocie zastosowania stałej jednostki do obliczania kosztów nakładu opasek zapalniczych.	448
314.	Rozporządzenie Ministrów Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 28 marca 1924 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do kosztów postępowania w administracyjnym postępowaniu spornem	448
315.	Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 lutego 1924 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 1923 r., zawierającego przepisy wykonawcze dla obszaru b. dzielnicy rosyjskiej w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn	452
316.	Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 6 marca 1924 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pobierania opłat za wydobywanie piasku, żwiru, kamieni i lodu z łóżysk wód publicznych śródlądowych	452
317.	Rozporządzenie II Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1924 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w celu wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych	453
318.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 marca 1924 r. w przedmiocie odsyłania osób, potrzebujących opieki, do gmin, w których osoby te mają prawo do opieki trwałej	460
319.	Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 10 kwietnia 1924 r. w sprawie ustalenia kursu złotego w zastosowaniu do opłat ustanowionych w ustawie z dnia 5 lutego 1924 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.	460

306.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 5 lutego 1924 r.

o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

CZĘŚĆ I.**O patentach na wynalazki.****Rozdział 1.**

Patent na wynalazek. Powstanie prawa, ograniczenie jego mocy, unieważnienie, wygaśnięcie, umorzenie i wywłaszczenie.

Art. 1. Prawo wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób przemysłowy i handlowy powstaje przez udzielenie patentu. Prawo rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i trwa przez lat 15 od udzielenia patentu.

Art. 2. Do udzielania patentów powołany jest Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Patent ważny można uzyskać tylko na wynalazki nowe.

Nie uważa się wynalazku za nowy, jeżeli w czasie zgłoszenia go w Urzędzie Patentowym był już opublikowany, albo na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej stosowany lub na widok publiczny wystawiony w sposób o tyle jasny i jawny, że każdy znawca rzeczy mógł go w przemyśle stosować.

Uprzednia publikacja i jawne stosowanie wynalazku nie jest jednak przeszkodą do uzyskania patentu, o ile publikacja lub stosowanie nastąpiły po wystawieniu wynalazku na publicznej wystawie w Polsce lub zagranicą, dla której przyznano tę ulgę rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu, zgłoszenie zaś wynalazku nastąpiło przed upływem 6 miesięcy od daty wystawienia. Pod temi warunkami nie jest przeszkodą do uzyskania patentu i samo wystawienie, jak również inne po dacie wystawienia dokonane w Urzędzie Patentowym zgłoszenie.

Obcokrajowe opisy urzędowe patentów (druki patentowe), opiewające na nazwisko zgłaszającego wynalazek w Polsce lub jego poprzednika albo następcy prawnego, nie stanowią przeszkody do udzielenia patentu w przeciągu 6 miesięcy od daty ich ukazania się. Jednak postanowienie to stosuje się wyłącznie do obywateli państw, które przyznają wzajemność obywatelom polskim.

Art. 4. Nie można uzyskać patentu ważnego o tyle, o ile ten sam wynalazek był już pierwiej na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej zgłoszony do opatentowania lub do rejestracji jako wzór użytkowy, a zgłoszenie doprowadziło do udzielenia patentu lub zarejestrowania wzoru.

Art. 5. Zasady naukowe nie podlegają opatentowaniu.

Wyłącza się od opatentowania:

- 1) wynalazki, których stosowanie byłoby sprzeczne z prawem obowiązującym lub dobremi obyczajami;
- 2) środki żywności, lekarstwa i wytwory, otrzymywane sposobem chemicznym, co jednak nie wyklucza opatentowania sposobów wytwarzania tych przedmiotów.

Art. 6. Moc patentu, udzielonego na pewien sposób wytwarzania, rozciąga się także na przedmioty, wytworzone bezpośrednio tymże sposobem produkcji.

Art. 7. Z patentu na wynalazek, którego stosowanie wkraczałoby w zakres wynalazku lub wzoru użytkowego, zostającego pod ochroną niniejszej ustawy, można korzystać tylko za zezwoleniem (licencją) właściciela prawa starszego (patent zależny). Po wygaśnięciu starszego prawa patent zależny zamienia się na niezależny.

Art. 8. Właściciel patentu może na podstawie ulepszeń lub uzupełnień opatentowanego wynalazku uzyskać, zamiast patentu samodzielnego, patent dodatkowy, który traci moc z patentem głównym. Jednakowoż w razie unieważnienia, wygaśnięcia lub umorzenia patentu głównego przed terminem lat 15, patent dodatkowy może być utrzymany jako samodzielny aż do upływu lat 15 od daty udzielenia patentu głównego (art. 64 i 65).

Art. 9. Patent nie ma mocy przeciw osobom, które przed zgłoszeniem wynalazku w Urzędzie Patentowym stosowały go w dobrej wierze na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej.

Osobom tym służy nadal prawo korzystania z wynalazku (prawo użytkownika poprzedniego), ale tylko w zakresie przedsiębiorstwa, w którym z niego korzystały. Prawo to jest ściśle związane z przedsiębiorstwem i bez niego nie może być na nikogo przeniesione. Należy je wpisać do rejestru na wniosek użytkownika, jeżeli zostało stwierdzone dokumentem publicznym lub prywatnym, w którym oznaczono uprawnione przedsiębiorstwo, a na którym podpis właściciela patentu będzie sądownie lub notarialnie uwierzytelniony.

Art. 10. Pierwszeństwo patentu liczy się od chwili zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym.

Art. 11. Patent będzie unieważniony o tyle, o ile przy udzieleniu jego brakowało warunków prawnych art. 3, 4 i 5.

Posiadacz każdego patentu nieważnego, który o nieważności wiedział lub musiał wiedzieć, odpowiada za szkodę, innym osobom ze swej winy zrządzoną.

Posiadacz patentu, nieważnego według art. 4, winien w każdym razie wydać niesłuszne wzbogacenie z trzech lat ostatnich właścicielowi prawa starszego.

W przypadku unieważnienia patentu w myśl art. 4 ci, którzy nabyli pod ważnym tytułem szczególnym i w dobrej wierze prawa do patentu nieważnego lub na patencie nieważnym i wykonywali je przez rok w dobrej wierze, mają prawo do dalszego

ich wykonywania w tej rozciągłości, w jakiej je wykonywali w chwili wniesienia skargi o unieważnienie (używacze późniejsi), przyczem płacić winni właścicielowi prawa starszego stosownie należności licencyjne, które w braku porozumienia stron oznaczy sąd według własnego uznania. Prawa tych używaczy związane są z przedsiębiorstwem, w którym wynalazek wykonywano, i tylko z niem mogą być na inne osoby przeniesione. Wpisywanie tych praw do rejestru podlega przepisom o wpisywaniu licencji (art. 18 i 20).

Art. 12. Patent gaśnie, jeżeli:

- 1) opłata za bieżący rok zalega ponad trzy miesiące;
- 2) właściciel patentu zrzeka się go wobec Urzędu Patentowego za zgodą rzeczowo uprawnionych; nie potrzeba zgody używaczy uprzednich i późniejszych.

Art. 13. Patent będzie umorzony, jeżeli właściciel patentu po latach 3 od udzielenia mu patentu w Polsce nie wykonywa go sam lub przez inne osoby w takiej rozciągłości na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej, jaka pokrywa zużycie wewnętrzne, a nie usprawiedliwi niewykonywania patentu w przepisanej rozciągłości ważnymi przeszkodami. Umorzenie ma być orzeczone z upływem powyższego czasokresu trzechletniego, względnie z terminem późniejszym, odpowiadającym zaprzestaniu wykonywania patentu w przepisanej rozciągłości. Przepisy te nie mają zastosowania do patentów, będących własnością Państwa.

Patent może być wywłaszczony ze względu na dobro publiczne za odszkodowaniem; patent nie umarza się przez wywłaszczenie, które nastąpiło na rzecz Państwa, a nie na korzyść wolności przemysłowej.

Rozdział II.

Prawa do patentu.

Art. 14. Tylko wynalazca lub jego prawny następca ma prawo do uzyskania patentu. W braku dowodu przeciwnego za wynalazcę lub jego następcę prawnego uważa się tego, kto pierwszy zgłosił wynalazek do opatentowania.

Jeżeli osoba nieuprawniona zgłosiła wynalazek do opatentowania lub uzyskała patent, wynalazca lub jego prawny następca może zażądać, by patent został jemu udzielony lub na niego przeniesiony, winien jednak temu, kto zgłosił wynalazek lub patent uzyskał, zwrócić koszty zgłoszenia, względnie uzyskania patentu, jakie sam byłby musiał ponieść. Co do roszczeń o wynagrodzenie szkody, o wydanie wzbogacenia i o utrzymanie praw, nabytych pod tytułem szczególnym i w dobrej wierze — mają zastosowanie przepisy art. 11 ust. 2, 3 i 4 z odpowiednimi zmianami.

Art. 15. Pracownicy, zajęci w przedsiębiorstwach, mają prawo do uzyskania patentów także na podstawie wynalazków, dokonanych przez siebie w tych przedsiębiorstwach, jeżeli w umowach służbowych wyraźnie inaczej nie zastrzeżono. Jednak pracodawca ma prawo do wykonywania patentu na pod-

stawie licencji, która w razie braku zgody właściciela patentu może być uzyskana w drodze przymusowej (art. 18). Tylko gdy pracownicy najęci są do pracy nad wynalazkami, prawo do uzyskania patentu służy pracodawcy, jeżeli inaczej nie zastrzeżono w umowie.

Nieważny jest układ, pozbawiający wynalazcę prawa występowania w charakterze twórcy.

Art. 16. Wspólny wynalazek osób kilku stwarza wspólne ich prawo do patentu. Wspólność ocenia się według przepisów prawa cywilnego, z tem jednak zastrzeżeniem, że każdy z współwłaścicieli patentu ma prawo ścigania naruszeń bez upoważnienia ze strony swych współników, jeżeli inaczej nie ustanowiono w umowie.

Art. 17. Prawo do patentu jest dziedziczne i może przechodzić w całości lub częściowo w drodze spadku albo zapisu testamentowego. Spadkobierca lub zapisobierca powinien nabycie prawa zgłosić do rejestru patentowego.

Prawa te można również w całości lub częściowo przenieść na inną osobę przez darowiznę i wszelką umowę między żyjącymi.

Przeniesienie tych praw wymaga dla swej ważności wobec Urzędu Patentowego i osób trzecich wpisania do rejestru patentowego, które może nastąpić tylko na podstawie dokumentu publicznego albo też prywatnego, na którym podpis prawozbywcy jest notarialnie lub sądownie uwierzytelniony.

Art. 18. Prawo wykonywania w części lub w całości obcego wynalazku opatentowanego nabywa się przez umowę (licencja dobrowolna) lub na podstawie orzeczenia Urzędu Patentowego (licencja przymusowa).

Licencja uzasadnia prawo rzeczowe na rzecz licencjanta, jeżeli zostanie wpisana do rejestru patentowego (art. 17); związana jest z przedsiębiorstwem, dla którego została ustanowiona, i tylko razem z niem przejść może na inne osoby.

Art. 19. Do ważności umów, wymienionych w art. 17 i 18, wymaga się formy pisemnej.

Art. 20. Nabywca przedsiębiorstwa, z którym związana jest licencja, nie może dochodzić praw z licencji przeciw osobom trzecim w imieniu własnym, dopóki nie uzyska wpisu przeniesienia licencji do rejestru patentowego. Wpis ten nastąpi na podstawie dokumentu publicznego albo prywatnego, wykazującego tytuł nabycia, na którym podpis prawozbywcy jest uwierzytelniony sądownie lub notarialnie. Dopóki nabywca przedsiębiorstwa nie postawi wniosku o wpis, wszelkie urzędowe zawiadomienia, jego praw dotyczące, będą doręczane ze skutkiem przeciw niemu, jego prawozbywcy lub tegoż dziedzicom.

Te same przepisy stosować należy do przeniesienia innych praw, z przedsiębiorstwem złączonych, a do rejestru wpisanych (art. 11 i 14).

Art. 21. Właściciel patentu zależnego może żądać przymusowej licencji na wykonywanie starszego patentu lub użytkowego wzoru zarejestrowanego, jeżeli jego wynalazek ma dla przemysłu znaczenie doniosłe — ale nie wcześniej, niż w trzy lata po ustanowieniu prawa starszego. Udzielenie takiej licencji

przymusowej uprawnia właściciela prawa starszego do żądania licencji na wykonywanie patentu zależnego o tyle, o ile to jest wskazane potrzebą równych warunków obopólnej konkurencji.

Licencja przymusowa gaśnie po roku, jeżeli licencjat nie korzystał z niej do tego terminu, i nie może on jej ponownie żądać.

Art. 22. Skargi o własność patentu, o uznanie zależności patentu, o zastaw, o licencję i inne prawa rzeczowe na patencie (także o prawa użytkownicy) mają być zaznaczone (zaznaczenie sporu) w rejestrze patentowym na wniosek wykazującego się wniesieniem skargi.

Powyższe zaznaczenia sporu mają ten skutek, że orzeczenia w sporze zapadłe wywierają moc prawną także przeciw osobie, która po zaznaczeniu nabędzie jakieś prawa do patentu lub na patencie.

Rozdział III.

Ochrona wyłączności patentowej.

Art. 23. Kto w przemyśle lub handlu korzysta z opatentowanego na rzecz innej osoby wynalazku bez zezwolenia uprawnionego, winien zaprzestać naruszenia, wydać niesłuszne wzbogacenie z 3 lat ostatnich, a nadto, jeżeli działanie jego było wywołane złym zamiarem lub oczywiście niedbalstwem, wynagrodzić wszelką szkodę uprawnionemu i dać mu zadośćuczynienie za wyrządzone krzywdy osobistej natury przez ogłoszenie wyroku, przez odpowiednią deklarację publiczną, w razie naruszenia umyślnego przez zapłatę pokutnego, o ile zadośćuczynienie nie zostaje osiągnięte przez skazanie karne. Zamiast wymienionych majątkowych świadczeń pokrzywdzony może zażądać ryczałtowej sumy pieniężnej, ale nie ponad 10.000 zł. pol., którą to sumę oznaczy sąd według własnego uznania.

Roszczenia z powodu naruszenia praw z patentu ulegają przedawnieniu trzechletniemu, które liczy się co do każdego działania bezprawnego oddzielnie.

Art. 24. Kto popełnia czyn z art. 23 umyślnie, albo kto umyślnie przywłaszcza sobie obce prawa wynalazcze (art. 14), ulega karze grzywny do 50.000 zł. pol. lub aresztu do sześciu miesięcy. Ściganie karne może nastąpić tylko z oskarżenia prywatnego. Do skargi karnej uprawnione są te osoby, którym w danym przypadku służy prawo do skargi cywilnej. Na wniosek pokrzywdzonego sąd może zarządzić ogłoszenie wyroku na koszt skazanego.

Art. 25. Przedmioty, bezprawnie wytworzone, tudzież przyrządy, mogące służyć wyłącznie do ich wytwarzania, należy, stosownie do wniosku pokrzywdzonego, albo przyznać mu na własność po cenie własnych kosztów, albo zniszczyć, względnie uczynić nieprzydatnymi do bezprawnego użytku, na koszt krzywdziciela, albo pozostawić u przedsiębiorcy, który się naruszenia dopuścił, jeżeli tenże daje dostateczne zabezpieczenie, że do lat dwóch po wygaśnięciu patentu nie będzie ich używał, ani pozbywał.

Art. 26. Jeżeli chodzi o wynalazek, dotyczący sposobu wytwarzania nowego przedmiotu, należy, aż do udowodnienia przeciwności, uważać każdy

przedmiot o tych samych właściwościach za wytworzony według opatentowanego sposobu.

Rozdział IV.

Ochrona wolności przemysłowej i handlowej,

Art. 27. Każdemu wolno wnieść skargę w Urzędzie Patentowym (wydział spraw spornych) z żądaniem ustalenia, że produkcja, którą w przemyśle zamierza stosować lub stosuje, nie jest objęta wyłączością wskazanego patentu.

Art. 28. Każdemu wolno w Urzędzie Patentowym (wydział spraw spornych) wnieść skargę o unieważnienie lub umorzenie patentu (art. 3, 4, 5, 11 i 13). Prokuratorja Generalna Rzeczypospolitej Polskiej może w interesie publicznym z inicjatywy ministerstwa właściwego ze względu na interesy, o jakie chodzi w danej sprawie, przyłączyć się do wniosku osoby prywatnej lub wnieść skargę samodzielnie.

Art. 29. Grzywnie do 50.000 zł. pol. albo karze aresztu do sześciu miesięcy albo obu karom łącznie podlega:

- 1) kto świadomie przedmioty, nie podlegające ochronie patentowej, lub ich opakowanie oznacza napisami, które mają wywołać mylne mniemanie, jakoby przedmioty te były chronione przez patent, lub kto je mimo świadomości o mylnym oznaczeniu wprowadza w handel, lub dla celów handlowych przygotowuje lub przechowuje;
- 2) kto w publicznych ogłoszeniach, okólnikach i t. p. odbitkach podaje wiadomości, mające wywołać mylne mniemanie, jakoby przedmioty, w nich wymienione, korzystały z ochrony patentowej.

Z przedmiotów, wymienionych pod 1) i 2), należy usunąć i zniszczyć na koszt skazanego oznaczenia kłamliwe, gdyby zaś usunięcie tych oznaczeń było niemożliwe, pomimo uszkodzenia przedmiotów, zniszczyć i same przedmioty (art. 76).

Rozdział V.

Postępowanie i właściwość władz.

A. Udzielenia patentu przez wydział zgłoszeń.

Art. 30. Celem uzyskania patentu należy zgłosić pisemnie wynalazek do Urzędu Patentowego (wydział zgłoszeń). Dla każdego wynalazku potrzeba osobnego zgłoszenia; jednak można łączyć kilka wynalazków w jednym zgłoszeniu, jeżeli łączy je jedna myśl przewodnia. Za termin zgłoszenia uważa się chwilę, w której zgłoszenie nadejdzie do Urzędu Patentowego.

Art. 31. Zgłoszenie musi zawierać wniosek o udzielenie patentu na wynalazek, oznaczenie wynalazku, imię i nazwisko i miejsce zamieszkania zgłaszającego; gdy zgłaszający mieszka zagranicą, winien wyznaczyć adwokata lub rzecznika patentowego, mieszkającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, jako pełnomocnika swego, i upoważnić go conajmniej do odbioru wszelkich pism od władz i od osób zainteresowanych, w szczególności także do odbioru skarg, w ustawie niniejszej przewidzianych.

Do podania należy dołączyć w dwóch egzemplarzach opis wynalazku tak dokładny, żeby każdy znawca według niego mógł stosować wynalazek w przemyśle. Autentyczny opis winien być ułożony w języku polskim; mogą być dołączone opisy w językach obcych. W razie potrzeby należy także przedłożyć rysunki, modele i próbki. Na końcu opisu winna być jasno i niewątpliwie sformułowana istota wynalazku, co do której wynalazca rości sobie prawa wyłączności patentowej (zastrzeżenia patentowe).

Ponadto zgłaszający winien przedłożyć kwit kasy skarbowej na opłatę zgłoszenia (art. 64). W razie niezłożenia tegoż w terminie, przez Urząd wyznaczonym, zgłoszenie będzie uważane za niebyłe.

Art. 32. Wydział zgłoszeń bada, czy zgłoszenie odpowiada przepisom, czy w szczególności opis wynalazku jest dostatecznie jasny i zastrzeżenia patentowe w sposób niewątpliwie określone (art. 30 i 31), a nadto, czy przeciw opatentowaniu nie istnieją przeszkody z art. 5.

Wydział wezwie zgłaszającego, aby uchylił w czasokresie oznaczonym usterki, dające się uchylić. Jeżeli zgłaszający dokona zmian istotnych lub innych uzupełnień, uzasadniających zmianę pierwszeństwa, wówczas dla tych zmian i uzupełnień pierwszeństwo liczy się dopiero od chwili, kiedy je zgłoszono.

Art. 33. Wydział zgłoszeń nie ma obowiązku badania nowości wynalazku. Jeżeli jednak już przy badaniu, określonym w art. 32, okaże się, że wynalazek nie jest nowy, wydział, po wypowiedzeniu się zgłaszającego, odmówi udzielenia patentu.

Jeżeli przy badaniu nasuną się wydziałowi zgłoszeń uzasadnione wątpliwości, czy wynalazek zgłoszony nie wkracza w zakres wynalazku, zostającego już pod ochroną niniejszej ustawy, ma zawiadomić o tem zgłaszającego i może zawiadomić posiadacza prawa starszego. Po oświadczeniu się pierwszego, wydział zgłoszeń udzieli patentu, lub odmówi udzielenia patentu w całości lub części, według stanu sprawy. Udzielenie patentu jako zależnego może nastąpić tylko za zgodą obu stron lub na podstawie orzeczenia wydziału spraw spornych (art. 52 ust. 1 p. 1).

Wydział nie ma prawa odrzucenia podania dla tego, że jego zdaniem wynalazek jest bezwartościowy.

Art. 34. Jeżeli badanie wypadnie pomyślnie, Urząd Patentowy udziela patent; wciąga go do rejestru patentów; wydaje zgłaszającemu dokument, zwany patentem, przy dołączeniu jednego egzemplarza opisu wynalazku; ogłasza drukiem w Wiadomościach Urzędu Patentowego udzielenie patentu, a nadto publikuje „opisy patentowe” wraz z niezbędnymi rysunkami. Datę na dokumencie uważa się za dzień udzielenia patentu.

Koszty druków, opisów i rysunków ponosi właściciel patentu. Cięża one zastawniczo na patencie, z pierwszeństwem przed wszelkimi innymi prawami zastawu. Urząd Patentowy może wstrzymać wydanie patentu właścicielowi do czasu, dopóki nie zapłaci kosztów druku.

W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, Urząd Patentowy może udzielić zwłoki co do zwrotu kosztów, wymienionych w ustępie 2.

Art. 35. Odmowne załatwienie podania należy umotywować. Przy doręczeniu uchwały zwraca się jeden opis zgłaszającemu, a drugi zachowuje w aktach. Przeciw odmownemu załatwieniu lub odrzuceniu podania, jak i przeciw uchwale, którą zgłaszającego wezwano do usunięcia usterek pod grozą odrzucenia podania, może on wnieść odwołanie do wydziału odwoławczego w ciągu 2 miesięcy (art. 38).

Ograniczenie przedmiotowe patentu do części zgłoszonego wynalazku uważa się za odmowne załatwienie podania w części.

Art. 36. Wynalazki, wchodzące w zakres obrony wojskowej Państwa, winien Urząd Patentowy bezwzględnie podać Ministerstwu Spraw Wojskowych do wiadomości.

Ministerstwo Spraw Wojskowych może żądać co do wynalazków, przez siebie przed udzieleniem patentu nabytych, by patent udzielono jako „tajemny”.

Patent tajemny należy wciągnąć do osobnego, dla publiczności niedostępnego rejestru. Opisy wynalazku i zastrzeżenia patentowe nie mogą być drukiem ogłoszone, a przechowywać je należy w osobnej registraturze.

Oprócz powyższych przypadków, każdy opis wynalazku jest jasny i dla każdego dostępny już od tąd, odkąd wydział zgłoszeń powziął uchwałę udzielenia patentu.

B. Inne czynności wydziału zgłoszeń Urzędu Patentowego.

Art. 37. Sprawy, należące do zakresu działania Urzędu Patentowego, a nie zastrzeżone wydziałowi spraw spornych lub wydziałowi odwoławczemu, załatwia wydział zgłoszeń.

W szczególności wydział zgłoszeń zarządza wykreślenie patentu z powodu niezapłacenia opłaty rocznej lub z powodu zrzeczenia się patentu przez właściciela, tudzież zarejestrowanie wszelkich zmian, dotyczących własności i innych praw rzeczowych na patencie.

Art. 38. Przeciw uchwałom wydziału zgłoszeń, wydanym na podstawie art. 37, służy odwołanie do wydziału odwoławczego w ciągu 2 miesięcy.

C. Unieważnienie patentu.

Art. 39. Skarga o unieważnienie winna zawierać jasno określone żądanie, zwięzłe przedstawienie sprawy i wymienienie środków dowodowych; dokumenty, w skardze pówołane, należy dołączyć w oryginale lub w uwierzytelnionym odpisie.

Do skargi dla Urzędu Patentowego dołącza się tyle jej odpisów i odpisów załączników, ilu jest pozwanych.

Art. 40. Po stwierdzeniu warunków formalnych skargi zarządza Urząd Patentowy doręczenie skargi stronie pozwanej, a zarazem określa jej czasokres najmniej 30-dniowy do wniesienia pisemnej obrony.

Do obrony pisemnej dla Urzędu Patentowego dołącza się tyle jej odpisów, ilu jest pozwanych.

Art. 41. Po wniesieniu obrony, względnie po bezskutecznym upływie czasokresu do jej wniesienia, Urząd Patentowy wyznacza ustną rozprawę, a zara-

zem w pierwszym przypadku zarządza doręczenie obrony stronie powodowej.

Rozprawa ustna odbywa się jawnie.

Niezjawienie się stron do ustnej rozprawy nie stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu rozprawy.

Urząd Patentowy może także uwzględnić okoliczności faktyczne, niepowołane przez strony, i dopuścić dowody niezaoferowane przez strony.

Urząd Patentowy może wezwać do rozprawy i przesłuchać także pod przysięgą świadków i znawców, może jednak o przesłuchanie świadków i znawców wezwać sądy.

Z przebiegu rozprawy należy spisać protokół, zawierający treściwe przedstawienie twierdzeń stron i wyniki dowodów.

Orzeczenie, które zawierać winno także postanowienie o kosztach postępowania, wydaje Urząd Patentowy na piśmie.

Art. 42. Na wniosek pozwanej strony nakazuje Urząd Patentowy powodowej stronie, mieszkającej lub mającej siedzibę zagranicą, a nie posiadającej w kraju majątku nieruchomego, złożenie kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania—pod rygorem zaniechania postępowania, o ile temu nie stoją na przeszkodzie konwencje międzynarodowe lub wzajemność.

Art. 43. Wniesienie skargi o unieważnienie patentu, jako też orzeczenie, unieważniające patent, należy z urzędu zaznaczyć w rejestrze, a nadto orzeczenie unieważniające ogłosić w Wiadomościach Urzędu Patentowego.

Art. 44. Przeciw orzeczeniu, wydanemu przez wydział spraw spornych, strony (ewentualnie Prokuratorja Generalna) wnieść mogą odwołanie do wydziału odwoławczego w ciągu 2 miesięcy.

Art. 45. Do postępowania odwoławczego stosują się odpowiednio przepisy art. 39—42; w postępowaniu odwoławczym mogą strony przytoczyć nowe fakty i zaoferować nowe dowody.

D. Umorzenie patentu.

Art. 46. Do postępowania, wdrożonego skargą o umorzenie patentu, i do orzeczenia, wydanego skutkiem skargi, stosuje się przepisy, określające postępowanie w sporach o unieważnienie patentu (art. 39 do 45).

Art. 47. Właściciel patentu może — w celu ułatwienia i zapewnienia dowodu — każdego czasu po udzieleniu mu patentu zgłosić wniosek o stwierdzenie na swój koszt przez Urząd Patentowy rozciągłości, w jakiej wykonywa wynalazek w Polsce, względnie istnienia ważnych przeszkód, dla jakich nie może wykonywać wynalazku (art. 13). W tym celu przedłoży wydziałowi spraw spornych szczegółowe sprawozdanie ze sposobu i rozmiarów, w jakich wykonywa patent, a gdyby patent nie był wykonywany w rozciągłości, odpowiadającej zapotrzebowaniu wewnętrznemu, zda sprawę szczegółowo z przyczyn, dla jakich nie odbywa się wykonanie w przepisanej rozciągłości. Na okoliczności faktyczne, przytoczone w sprawozdaniu, zaoferuje dowody przez powołanie

się na świadków lub znawców, przedłoży wyciągi z ksiąg handlowych lub inne środki dowodowe. Można także przedłożyć w odpisie protokoły z sądowych oględzin i przesłuchań świadków i znawców.

Art. 48. Wydział spraw spornych bada te sprawozdania, w razie potrzeby żąda ich uzupełnienia, ewentualnie przesłuchuje świadków i znawców.

Art. 49. Na wniosek właściciela patentu wydział spraw spornych może wysłać swego referenta na miejsce. Referent wydziału bada w razie potrzeby księgi przedsiębiorstwa, korespondencje i przesłuchuje świadków i znawców bez zaprzysięgania.

Art. 50. Z czynności powyższych (art. 48 i 49) spisuje się protokół, który Urząd Patentowy zachowa w swych aktach, a odpisu udzieli na wniosek właścicielowi patentu. W rejestrze patentowym należy zaznaczyć, że badanie wykonywania wynalazku nastąpiło. Protokół w obecności urzędników może przeglądać każda osoba i czynić z niego odpisy. W szczególności służą te prawa także Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 51. W trzy lata po udzieleniu patentu Prokuratorja Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, działając w interesie publicznym, może z inicjatywy ministerstwa właściwego, ze względu na interesy, o które chodzi w danej sprawie, zgłosić wniosek o zbadanie rozciągłości wykonywania wynalazku. Badanie odbywa się z urzędu, a koszty ponosi Skarb Państwa.

E. Inne spory przed Urzędem Patentowym.

Art. 52. Wydział spraw spornych jest właściwy także (art. 39) dla następujących sporów:

- 1) jeżeli właściciel patentu albo zarejestrowanego wzoru użytkowego żąda w drodze skargi, by później zgłoszony patent uznano jako zależny od jego starszego prawa (art. 7), albo jeżeli właściciel patentu późniejszego żąda w drodze skargi uznania niezależności swego patentu w stosunku do wskazanego prawa starszego;
- 2) jeżeli ktoś żąda w drodze skargi ustalenia, że produkcja, którą zamierza w przemyśle stosować, lub którą już stosuje, nie jest objęta wyłącznością wskazanego patentu (art. 27).

Do postępowania w powyższych sporach stosuje się przepisy, określające postępowanie w sporach o unieważnienie patentu (art. 39 do 45). Jednak do wniesienia skarg, w ust. 1 p. 1 podanych, uprawnione są tylko osoby, w tym punkcie oznaczone. Orzeczenie, uznające zależność patentu, ma być do rejestru wpisane z urzędu i ogłoszone w Wiadomościach Urzędu Patentowego.

F. Wywłaszczenie patentu.

Art. 53. Prawa patentowe mogą być w całości lub częściowo wywłaszczone albo ograniczone na rzecz Państwa, bądź na rzecz wolności przemysłowej (art. 13). W obu wypadkach o wywłaszczeniu lub ograniczeniu stanowi Rada Ministrów na wniosek ministra właściwego ze względu na interes sprawy. Odszkodowanie płaci Skarb Państwa.

Art. 54. W wypadku, przewidzianym w art. 53, Urząd Patentowy (wydział spraw spornych) w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu stara się ustalić wysokość wynagrodzenia przez ugodę z właścicielem patentu, a gdyby ugoda nie doszła do skutku—oznacza sam tymczasowo sumę wynagrodzenia według własnego uznania z uwzględnieniem uprzednich dochodzeń. Tak określoną sumę należy wypłacić właścicielowi patentu, a wówczas złożyć do depozytu sądowego, gdy na patencie ciążyą prawa rzeczowe do rejestru wpisane, a uprawnieni nie godzą się na wypłacenie sumy właścicielowi patentu. W razie wywłaszczenia na rzecz wolności przemysłowej nie uwzględnia się praw użytkownika uprzedniego i użytkownika późniejszych (art. 9, 11 i 14).

Art. 55. Z chwilą wypłacenia właścicieli patentu ostatecznej lub tymczasowej sumy wynagrodzenia, albo złożenia tej sumy do depozytu sądowego, wygasają dotychczasowe prawa do patentu i na patencie, i albo patent przechodzi na własność Państwa, albo wynalazek staje się przedmiotem wolności przemysłowej. W pierwszym przypadku Państwo może przejąć ciężary, uwidocznione w rejestrze, przy czem zmniejsza się odpowiednio sumę odszkodowania.

Art. 56. Jeżeli właściciel patentu czuje się pokrzywdzony ustaleniem sumy odszkodowania przez wydział spraw spornych, może żądać do dni 30 ponownego oznaczenia tej sumy przez sąd okręgowy warszawski. Sąd ustala wysokość odszkodowania na podstawie materiału, dostarczonego mu przez Urząd Patentowy, po przesłuchaniu przedstawiciela Ministerstwa Skarbu i właściciela patentu, a w razie potrzeby po zasięgnięciu opinii znawców. Może także wysłuchać opinii osób, mających jakiegokolwiek prawa na patencie. Orzeczenie sądowe zapada w drodze postępowania w sprawach niespornych (art. 77). Od orzeczenia sądu okręgowego strony mogą odwoływać się do wyższych instancji sądowych trybem, wskazanym w ustawie postępowania cywilnego.

Art. 57. Na żądanie właściciela patentu lub innych osób, rzeczowo uprawnionych i do rejestru wpisanych, sąd oznacza w postępowaniu niespornem (art. 77), jak ma być rozdzielona suma złożona między osoby, które mają prawo do odszkodowania (art. 54). Od orzeczenia sądu okręgowego strony mogą odwoływać się do wyższych instancji sądowych trybem, wskazanym w ustawie postępowania cywilnego.

Art. 58. Orzeczenie wywłaszczające ma być z urzędu wpisane do rejestru i ogłoszone w Wiadomościach Urzędu Patentowego.

G. Licencja przymusowa.

Art. 59. Na żądanie właściciela patentu zależnego (art. 7 i 52 ust. 1 p. 1) i na ewentualny wniosek właściciela prawa starszego, wydział spraw spornych orzeka po przesłuchaniu stron, a w razie potrzeby i znawców, czy należy ustanowić licencję przymusową na rzecz właściciela patentu zależnego,

lub także licencję na rzecz właściciela prawa starszego (art. 18 i 21), a w braku dalszego porozumienia stron oznacza warunki takich licencji.

W ciągu 2 miesięcy strony mogą żądać ponownego oznaczenia wynagrodzenia za licencję przez sąd okręgowy warszawski. Orzeczenie zapada w drodze postępowania w sprawach niespornych (art. 77). Od orzeczenia sądu okręgowego strony mogą odwoływać się do wyższych instancji sądowych trybem, wskazanym w ustawie postępowania cywilnego.

Art. 60. Przepisy art. 59 o postępowaniu przy ustanowieniu licencji przymusowej stosuje się także do licencji przymusowej, przewidzianej art. 15 ust. 1.

H. Skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 61. Przeciw orzeczeniom i uchwałom Urzędu Patentowego, o ile podlegają zaskarżeniu do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w myśl ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. № 67, poz. 600), może wnieść skargę także Prokuratorja Generalna Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, w których jej współdziałał w interesie publicznym przewiduje ustawa niniejsza.

Prawo zastępowania stron przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym służy także rzecznikom patentowym.

J. Właściwość sądów.

Art. 62. Spory o roszczenia prywatno-prawne, dotyczące patentów, podpadają orzecznictwu sądów, a zwłaszcza:

- 1) spory o własność patentu (prawo do patentu) i o prawa na patencie (art. 14—18), także spory o istnienie lub nieistnienie praw użytkownika uprzednich i późniejszych (art. 9, 11 i 14); ale nie spory z art. 52;
- 2) spory o roszczenia majątkowe (wydanie wzbożnienia, odszkodowanie), wynikające z unieważnienia lub umorzenia patentu, albo uznania zależności patentu;
- 3) spory o naruszenie patentu (art. 23);
- 4) sprawy, określone w art. 56, 59 i 60.

Nadto sądy są powołane do orzekania o czynach karygodnych, wymienionych w art. 24 i 29.

Art. 63. Dla sporów o prawa i prywatno-prawne roszczenia, wymienione w art. 62, właściwymi są sądy, które orzekają w sprawach handlowych.

Przy oznaczeniu właściwości miejscowej sądów, zależnej od miejsca zamieszkania pozwanego, należy, jeśli pozwanym jest posiadacz patentu zamieszkały zagranicą, brać za podstawę miejsce zamieszkania w Polsce jego pełnomocnika (art. 31).

O czynach występnych, przewidzianych w ustawie niniejszej (art. 24 i 29), wyrokują sądy karne. Sprawy te należą do właściwości sądów okręgowych.

Rozdział VI.

¹Opiaty.

Art. 64. Opiata przy zgłoszeniu patentu (art. 31) wynosi 15 zł. pol. Opiaty roczne wynoszą:

za rok pierwszy	20 zł. pol.
„ „ drugi	30 „ „
„ „ trzeci	40 „ „
„ „ czwarty	50 „ „
„ „ piąty	60 „ „
„ „ szósty	80 „ „
„ „ siódmy	100 „ „
„ „ ósmy	120 „ „
„ „ dziewiąty	140 „ „
„ „ dziesiąty	160 „ „
„ „ jedenasty	200 „ „
„ „ dwunasty	240 „ „
„ „ trzynasty	280 „ „
„ „ czternasty	320 „ „
„ „ piętnasty	360 „ „

Za udzielenie patentu dodatkowego należy się oprócz opłaty przy zgłoszeniu jednorazowa opłata 20 zł. pol. zamiast opłat rocznych. Odkąd patent stanie się samoistnym, pobiera się od niego zwykle opłaty roczne, przewidziane dla patentu głównego.

Art. 65. Opłaty roczne pierwsze są płatne w pierwszym miesiącu po ogłoszeniu patentu w Wiadomościach Urzędu Patentowego, dalsze co roku, w dniu i miesiącu udzielenia patentu.

Jednakowoż można uiścić opłatę w ciągu trzech miesięcy po terminie płatności, z grzywną w wysokości 5⁰/₀ przy opłacie w pierwszym, 10⁰/₀ w drugim i 15⁰/₀ przy opłacie w miesiącu trzecim.

Wpłacanie opłat może nastąpić także i przed terminem płatności. Jeżeli właściciel zrzeknie się patentu, jeżeli patent zostanie unieważniony lub umorzony, zwraca się opłaty, uskutecznione naprzód. Opłaty za lata ubiegłe i za rok bieżący w żadnym razie nie ulegają zwrotowi.

Kwit z uiszczonej opłaty lub kopja uwierzytelniona tegoż winny być złożone w Urzędzie Patentowym w ciągu 4 miesięcy od daty płatności.

Art. 66. Opłaty za wnioski o wciągnięcie do rejestru zmian, dotyczących praw rzeczowych oraz praw używaczy, wnoszone do wydziału zgłoszeń, wynoszą po zł. pol. 5; za odwołania (zażalenia) na uchwały i orzeczenia wydziału zgłoszeń po zł. pol. 15; za wnioski zaś i skargi do wydziału spraw spornych i za zażalenia na uchwały i orzeczenia tegoż do wydziału odwoławczego po zł. pol. 30.

Art. 67. Zgłaszający, który przedstawia dowody ubóstwa, może uzyskać według uznania Urzędu Patentowego zwłokę w uiszczaniu opłat rocznych za pierwsze trzy lata, poczem można zwolnić go od tych opłat, jeżeli patent po upływie trzeciego roku zgaśnie z powodu nieuiszczenia czwartej opłaty.

Art. 68. Sposób uiszczania opłat może ulec zmianom przez rozporządzenie Rady Ministrów.

Rozdział VII.

Postanowienia przejściowe, międzynarodowe i dzielnicowe.

Art. 69. Prawa ze zgłoszeń wynalazków oraz z patentów, które miały moc prawną w państwach zaborczych w chwili, gdy obszary, od tych państw odłączone, stały się częściami Rzeczypospolitej Pol-

skiej, oraz prawa ze zgłoszeń i patentów, przywrócone lub wznowione w tych państwach traktatami i umowami między państwami—pozostają w mocy na tych do Rzeczypospolitej Polskiej przyłączonych obszarach pod warunkami, przewidzianymi przez ustawy, na podstawie których istniały, tudzież przez traktaty i umowy między państwowe.

Prawa z takich patentów, mające moc na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej (prawa dzielnicowe), nie mogą nigdy w Polsce trwać dłużej, niżby trwać mogły w państwie, w którym powstały.

Unieważnienie i umorzenie patentu w owym państwie powodują z reguły nieważność i zgaśnięcie prawa dzielnicowego w Polsce. Jednak mimo umorzenia lub zgaśnięcia patentu szczepowego utrzymuje się prawo dzielnicowe w Polsce w następujących przypadkach:

- 1) jeżeli patent szczepowy wygasł skutkiem nieuiszczenia opłat, a właściciel uiści natomiast opłaty za patent dzielnicowy w Polsce według skali polskiej, a to najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od chwili prawomocnego wygaśnięcia patentu szczepowego; co do patentów rosyjskich—najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie ustawy niniejszej;
- 2) jeżeli właściciel patentu szczepowego zrzekł się go tylko w państwie, w którym patent ten powstał;
- 3) jeżeli patent szczepowy umorzony został z powodu niewykonywania wynalazku, pomimo, że był wykonywany w czasie i w rozmiarach, ustawą dla patentu szczepowego przepisanych, w dzielnicy, do Rzeczypospolitej Polskiej przyłączonej; prawo dzielnicowe utrzymane zostanie w mocy i wtedy, gdy wykonywanie miało miejsce gdziekolwiek indziej w Polsce, ale w rozmiarach, niniejszą ustawą przepisanych (art. 13); na tych podstawach właściciel patentu może żądać w Urzędzie Patentowym (wydział spraw spornych) ustalenia także w drodze sporu, że jego prawo dzielnicowe nie wygasło; skargę wniesie przeciw Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jako zastępczyni interesu publicznego, ale w każdym razie ponosi koszty sporu;
- 4) jeżeli patent szczepowy uległ wywłaszczeniu.

Wyjątki utrzymania patentu, przewidziane w przypadkach 2, 3 i 4, mają zastosowanie, jeżeli właściciel patentu w ciągu trzech miesięcy od wygaśnięcia, umorzenia, względnie wywłaszczenia patentu szczepowego oświadczy w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej, że prawo dzielnicowe chce nadal utrzymać i uiszczać będzie opłaty według skali polskiej.

Prawo dzielnicowe można w Polsce unieważnić w drodze postępowania, tą ustawą przepisanego, jeżeli zachodzą warunki unieważnienia patentu szczepowego, oparte na ustawie, której patent ten podlega. Prawo dzielnicowe może ulec wywłaszczeniu według przepisów niniejszej ustawy.

Art. 70. Celem stwierdzenia prawa dzielnicowego w wystawionym przez Urząd Patentowy dokumencie, zwanym patentem dzielnicowym, właściciel prawa dzielnicowego zgłosi swe prawa w wydziale

zgłoszeń Urzędu Patentowego i przedłoży dowody na istnienie patentu szczepowego. Wydział zgłoszeń po stwierdzeniu, iż istnieją warunki, artykułem poprzednim przepisane, zarejestruje prawo dzielnicowe jako patent dzielnicowy w osobnym rejestrze patentów dzielnicowych i wyda zgłaszającemu tak zwany patent dzielnicowy. Ogłoszenie drukiem patentu dzielnicowego nastąpi na wyraźne żądanie zgłaszającego i tylko po uprzednim złożeniu lub zabezpieczeniu kosztów druku.

Do orzekania o istnieniu prawa dzielnicowego na podstawie artykułu poprzedniego właściwy jest wyłącznie Urząd Patentowy.

Art. 71. Pomimo, że właściciel patentu dzielnicowego uzyskał patent na całą Polskę, patent jego dzielnicowy utrzymuje nadal swoją moc prawną do czasu trwania patentu szczepowego.

Art. 72. Zgłoszenia, dokonane w myśl art. 33 dekretu z dn. 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki (Dz. P. P. P. № 13 poz. 137) na podstawie praw dzielnicowych, uważa się za wnioski o udzielenie patentu na całą Rzeczpospolitą Polską (art. 71).

Zgłaszający winien uzupełnić swe podanie, w myśl ustawy niniejszej, o ile Urząd Patentowy uzna takie uzupełnienie za potrzebne. Jeżeli zgłaszający nie chce dopełnić warunków, niniejszą ustawą przepisanych, albo wyraźnie zrzeka się roszczenia o udzielenie patentu na całą Rzeczpospolitą Polską, należy uważać zgłoszenie, dokonane w myśl powyżej powołanego art. 33, tylko za zgłoszenie prawa dzielnicowego i postąpić według art. 70.

Art. 73. Przywrócenie lub wznowienie praw ze zgłoszeń i patentów przez traktaty i umowy między państwowe, jakoteż rozszerzenie ochrony na całą Rzeczpospolitą nie uwłacza w żadnym razie prawom osób trzecich, które korzystały z wynalazku w czasie lub w miejscu, kiedy lub gdzie patent nie obowiązywał. Prawa te należy oceniać według analogii prawa używacza uprzedniego (art. 9).

Art. 74. Ustawa niniejsza nie uchybia w żadnym kierunku prawom pierwszeństwa, uzasadnionym w traktatach i umowach między państwowych.

Art. 75. Zgłoszenia o patenty, wniesione na podstawie dekretu z dn. 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki (Dz. P. P. P. № 13 poz. 137), załatwić należy według niniejszej ustawy. Urząd Patentowy ma prawo zażądać od zgłaszającego uzupełnień w myśl ustawy niniejszej, ale nie dopłaty do już uiszczonych w czasie mocy obowiązującej powyższego dekretu opłat.

Art. 76. Aż do wydania w Polsce jednolitych przepisów karnych:

- 1) przy skazaniu za przestępstwa z art. 24 i 29 ustawy niniejszej zamiast aresztu ponad 6 tygodni należy w b. zaborze pruskim wymierzać kary więzienia;
- 2) nie można wytoczyć postępowania karnego o przestępstwa z art. 24 i 29, jeżeli od ich popełnienia upłynęło lat 3;
- 3) nie można wydać wyroku, skazującego za rzezczone przestępstwa, jeżeli od ich popeł-

nienia upłynęło lat 6, z potrąceniem atoli okresu, przez który z powodu, w ustawach karnych przewidzianego, nie można było postępowania karnego wytoczyć lub dalej prowadzić;

- 4) nie można wykonać wyroku skazującego, jeżeli od czasu jego uprawomocnienia się upłynęło lat 10, z potrąceniem atoli całego okresu warunkowego, zawieszenia kary lub odroczenia kary;
- 5) nie można wnieść skargi prywatnej o przestępstwo z art. 24 po upływie sześciu miesięcy od czasu, kiedy uprawniony do skargi dowiedział się o popełnieniu przestępstwa i o osobie sprawcy.

Art. 77. Aż do wydania jednolitych przepisów w Polsce o postępowaniu w sprawach niespornych należy w sprawach, przewidzianych w art. 56, 57 i 59, stosować obowiązujący w b. zaborze rosyjskim odpowiedni tryb postępowania (postępowanie incydentalne).

Art. 78. Opłaty, ustanowione w niniejszej ustawie w złotych polskich, winny być wpłacone w markach polskich według kursu, ustalonego przez Ministra Skarbu i obowiązującego w dniu uiszczenia tych opłat.

CZĘŚĆ II.

O wzorach użytkowych i zdobniczych.

Rozdział I.

Wzór. Powstanie prawa, ograniczenie jego mocy, unieważnienie, wygaśnięcie, umorzenie i wyłączenie.

Art. 79. Przez zarejestrowanie wzoru powstaje prawo wyłącznego korzystania w sposób przemysłowy i handlowy z nowej postaci przedmiotu, ujawnionej w tym wzorze, a występującej w kształcie, w rysunku, w barwie lub w materiale przedmiotu. Prawo rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i trwa przez lat 10 od dnia zarządzenia rejestracji wzoru.

Jeżeli nowość postaci ma na celu podniesienie pożytku, wzór nazywa się użytkowym, jeżeli zmierza do celów artystycznych — nazywa się wzorem zdobniczym.

Prawo do wzoru zdobniczego ogranicza się do przedmiotów tego rodzaju, dla których zgłoszenie nastąpiło.

Art. 80. Do rejestrowania wzorów powołany jest Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 81. Kto prawidłowo zgłosił do opatentowania wynalazek, nadający się w myśl niniejszej ustawy i do ochrony, jako wzór użytkowy, może także i po uzyskaniu patentu zrzec się patentu, a równocześnie zgłosić ten sam wynalazek do ochrony jako wzór użytkowy z pierwszeństwem wzoru od daty zgłoszenia patentowego. Czas trwania ochrony wzoru liczy się od udzielenia patentu, jeżeli patent był już udzielony.

Art. 82. Przedmiotem ważnej rejestracji są tylko wzory nowe.

Nie uważa się wzoru za nowy w rozumieniu tej ustawy, jeżeli w czasie zgłoszenia do rejestracji był już w istotnych swych znamionach — przy wzorach zdobniczych w zastosowaniu do przedmiotów tego rodzaju — opublikowany, albo na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej w sposób jawny stosowany, lub na widok publiczny wystawiony.

Przepisy art. 3 ust. 3 i 4 stosować należy i do wzorów ze zmianami odpowiednimi.

Art. 83. Nie można uzyskać prawa do wzoru o tyle, o ile wzór o takich samych istotnych znamionach — przy wzorach zdobniczych w zastosowaniu do przedmiotów tego rodzaju — był na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej w pierwz zgłoszony do rejestracji, lub opatentowania, a zgłoszenie doprowadziło do rejestracji wzoru albo do udzielenia patentu.

Art. 84. Wylacza się od rejestracji wzory, które naruszają prawa pewnych osób (np. do wizerunku) lub w ogólności sprzeczne są z obowiązującym prawem albo z dobrymi obyczajami.

Art. 85. Rejestracja wzoru zdobniczego nie pozbawia twórcy dzieła, pozostającego pod ochroną prawa autorskiego, możliwości dochodzenia tego prawa przeciw posiadaczowi wzoru rejestrowanego.

Art. 86. Prawo do nowego wzoru, którego wykonywanie wkraczałoby w zakres wyłączności jeszcze obowiązującego prawa autorskiego lub patentowego, albo pod ochroną wyłączności zostającego wzoru starszego, można wykonywać tylko za zezwoleniem (licencja) właściciela prawa starszego (wzór zależny). Po wygaśnięciu prawa starszego prawo młodsze zamienia się na niezależne.

Art. 87. Przepisy art. 9 do 12 ustawy niniejszej stosować należy ze zmianami odpowiednimi do zarejestrowanych wzorów użytkowych i zdobniczych, a art. 13 ponadto do zarejestrowanych wzorów użytkowych.

Rozdział II.

Prawa do zarejestrowanego wzoru.

Art. 88. Przepisy art. 14 do 20 i 22 ustawy niniejszej stosować należy ze zmianami odpowiednimi do zarejestrowanych wzorów użytkowych i zdobniczych.

Art. 89. Właściciel zależnego wzoru użytkowego może zażądać przymusowej licencji na wykonywanie starszego prawa patentowego lub starszego prawa do zarejestrowanego wzoru użytkowego, jeżeli jego wzór ma dla przemysłu znaczenie doniosłe — ale nie wcześniej aż w trzy lata po ustanowieniu prawa starszego. Udzielenie takiej licencji przymusowej uprawnia właściciela starszego prawa patentowego lub starszego prawa do wzoru do żądania licencji na wykonywanie prawa zależnego o tyle, o ile to jest wskazane potrzebą równych warunków obopólnej konkurencji.

Licencja przymusowa gaśnie po roku, jeżeli licencjat nie korzysta z niej do tego terminu, i nie może on jej ponownie żądać.

Rozdział III.

Ochrona wyłączności zarejestrowanego wzoru.

Art. 90. Przepisy art. 23, 24 i 25 ustawy niniejszej stosować należy z odpowiednimi zmianami do naruszenia praw, wynikających z zarejestrowania wzorów, przyczem jednak granica najwyższej kary obniża się o $\frac{1}{3}$ normy, w art. 24 podanej.

Rozdział IV.

Ochrona wolności przemysłowej i handlowej.

Art. 91. Przepisy art. 27 do 29 niniejszej ustawy stosować należy z odpowiednimi zmianami do wzorów, przyczem jednak granica najwyższej kary obniża się o $\frac{1}{3}$ normy, w art. 24 podanej.

Rozdział V.

Postępowanie i właściwość władz.

Art. 92. Aby uzyskać rejestrację wzoru, należy go zgłosić przez podanie, wniesione do Urzędu Patentowego.

Każdy wzór użytkowy zgłosić się powinno osobno, można jednak jednym zgłoszeniem objąć odmiany, nieodbiegające od istotnych znamion zgłoszonego wzoru. Wzorów zdobniczych zgłosić można w jednym podaniu najwyżej 10, ale tylko dla przedmiotów tego samego rodzaju.

Za termin zgłoszenia uważa się chwilę, w której zgłoszenie nadejdzie do Urzędu Patentowego.

Art. 93. Zgłoszenie musi zawierać wniosek o zarejestrowanie wzoru, oznaczenie przedmiotu, do którego odnosi się zgłoszenie, imię i nazwisko i miejsce zamieszkania zgłaszającego; gdy zgłaszający mieszka zagranicą, winien wyznaczyć adwokata lub rzecznika patentowego, mieszkającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, jako pełnomocnika swego, i upoważnić go conajmniej do odbioru wszystkich pism od władz tutejszych i od interesowanych osób, w szczególności także do odbioru skarg, w niniejszej ustawie przewidzianych.

Niezbędne jest wymienienie, czy zgłoszenie dotyczy wzoru użytkowego, czy zdobniczego.

Do podania o rejestrację wzoru użytkowego należy dołączyć w dwóch egzemplarzach dokładny opis wzoru w języku polskim. Opis ten zastąpić można powołaniem się w części lub w całości na równocześnie przedłożone rysunki lub modele (w dwóch egzemplarzach), unaoczniające w sposób dostateczny wzór, będący przedmiotem zgłoszenia. W opisie wzoru użytkowego muszą być zawsze wymienione „zastrzeżenia ochronne”, określające w sposób niewątpliwy istotne znamiona, które zgłaszający uważa za nowe.

Do podania o rejestrację wzoru zdobniczego należy dołączyć po dwa egzemplarze wzoru. Opis z reguły nie jest potrzebny.

Ponadto zgłaszający winien przedłożyć kwit kasy skarbowej na opłatę za zgłoszenie (art. 99); w razie niezłożenia tegoż w terminie, przez Urząd wyznaczonym, zgłoszenie będzie uważane za niebyłe.

Art. 94. Przepisy art. 32, 33 i 35 należy stosować z odpowiednimi zmianami do wzorów.

Art. 95. Jeżeli badanie wypadnie pomyślnie, Urząd Patentowy wciąga wzór do rejestru wzorów użytkowych lub zdobniczych; wydaje zgłaszającemu dokument, zwany świadectwem ochronnym, przy dołączeniu jednego egzemplarza opisu lub wzoru; ogłasza drukiem w Wiadomościach Urzędu Patentowego rejestrację wzoru. Datę świadectwa ochronnego uważa się za dzień rejestracji i udzielenia prawa wyłączności.

Art. 96. Wzory użytkowe, wchodzące w zakres obrony wojskowej Państwa, Urząd Patentowy winien podać Ministerstwu Spraw Wojskowych bezzwłocznie do wiadomości.

Art. 97. Opisy wzorów zgłoszonych oraz ich załączniki są jawne i dla każdego dostępne już odąd, odkąd wydział zgłoszeń powziął uchwałę zarejestrowania wzoru.

Jednakże zgłaszający wzory zdobnicze może zastrzec ich tajemnicę do 6 miesięcy po ich rejestracji i w tym celu je opieczętować. W razie takiego zastrzeżenia nie może ścigać sądownie naruszeń w myśl art. 90, dopóki wzory, które Urzędowi przedłożył, nie zostaną ujawnione.

Art. 98. Przepisy art. 37 i 38 ustawy niniejszej o czynnościach wydziału zgłoszeń, art. 39—45 o unieważnieniu patentów, art. 46—51 o umorzeniu patentów, art. 52 o sporach przed Urzędem Patentowym, art. 53—58 o wywłaszczeniu, art. 59 i 60 o licencji przymusowej, art. 61 o skargach do Najwyższego Trybunału Administracyjnego i art. 62 i 63 o właściwości sądów należy stosować z odpowiednimi zmianami do wzorów użytkowych i zdobniczych.

Rozdział VI.

Oplaty.

Art. 99. Oplata za zgłoszenie wzoru użytkowego lub łączne zgłoszenie wzorów zdobniczych do 10 (art. 92) wynosi 5 zł. pol. Oplata za pierwszy okres ochrony (1, 2 i 3 rok) wynosi 10 zł. pol. Oplata za drugi okres ochrony (4, 5 i 6 rok) wynosi 20 zł. pol. Oplata za trzeci okres ochrony (7, 8, 9 i 10 rok) wynosi 50 zł. pol.

Przy zgłoszeniu wzorów zdobniczych, odnoszących się do kilku klas towarowych, które określi Minister Przemysłu i Handlu, należy uiścić opłaty (zgłoszenia i perjodyczne) tylokrotnie, ile klas towarowych objętych jest zgłoszeniem.

Art. 100. Oplaty perjodyczne za pierwszy okres należy uiścić w pierwszym miesiącu po ogłoszeniu o rejestracji wzoru w Wiadomościach Urzędu Patentowego, za okres drugi i trzeci z początkiem tychże, w dniu i miesiącu, oznaczonym w świadectwie ochronnym, jako data świadectwa i rejestracji. Jednakowoż można uiścić zapłatę jeszcze w ciągu trzech miesięcy po terminie płatności (art. 87 i 12), z grzywną w wysokości 5% przy opłacie w pierwszym, 10% w drugim i 15% przy opłacie w miesiącu trzecim.

Wpłacenie opłat może nastąpić także przed terminem płatności. Jeżeli właściciel zrzeknie się prawa,

jeżeli ono zostanie unieważnione lub umorzone, zwraca się opłaty, uskutecznione naprzód. Opłaty za okresy ubiegłe i za okres bieżący w żadnym razie nie ulegają zwrotowi.

Kwit z uiszczonej opłaty lub kopja uwierzytelniona tegoż winny być złożone w Urzędzie Patentowym w ciągu 4 miesięcy od daty płatności.

Art. 101. Opłaty za wnioski o wciągnięcie do rejestru zmian, dotyczących praw rzeczowych oraz praw użytkacza, wnoszone do wydziału zgłoszeń, wynoszą po zł. pol. 5, za odwołania (zażalenia) na uchwały i orzeczenia wydziału zgłoszeń po zł. pol. 15, za wnioski zaś i skargi, wnoszone do wydziału spraw spornych, tudzież za zażalenia na uchwały i orzeczenia tegoż do wydziału odwoławczego—po zł. pol. 30.

Art. 102. Zgłaszający, który przedstawia dowód ubóstwa, może uzyskać według uznania Urzędu Patentowego zwłokę w uiszczeniu opłaty za pierwszy okres, poczem można zwolnić go od tej opłaty, jeżeli prawo wygaśnie z powodu nieuiszczenia opłaty za drugi okres.

Art. 103. Sposób uiszczania opłat może ulec zmianom przez rozporządzenie Rady Ministrów.

Rozdział VII.

Postanowienia przejściowe, międzynarodowe i dzielnicowe.

Art. 104. Przepisy art. 69 do 78 ustawy niniejszej stosować należy z odpowiednimi zmianami także w sprawach, dotyczących wzorów: w przepisie art. 72 należy zastąpić art. 33 dekretu o patentach na wynalazki art. 15 dekretu z dn. 4 lutego 1919 r. o ochronie wzorów rysunkowych i modeli (Dz. P. P. № 13 poz. 138); w przepisie art. 75 należy zastąpić dekret o patentach na wynalazki dekretem z dn. 4 lutego 1919 r. o ochronie wzorów rysunkowych i modeli (Dz. P. P. P. № 13 poz. 138).

Art. 105. Termin najdłuższy ochrony, oznaczony dekretem z dn. 4 lutego 1919 r. o ochronie wzorów rysunkowych i modeli (Dz. P. P. P. № 13 poz. 138) na lat 12, utrzymuje się nadal w mocy co do wzorów, jeżeli je prawidłowo zgłoszono w czasie mocy obowiązującej tegoż dekretu i opłacono wówczas zapadłe należności.

Art. 106. O ile opłaty nie zostały zgóry uiszczone przed wejściem w życie tej ustawy, należy je uiszczać według ustawy niniejszej, za czwarty okres zaś w wysokości podwójnej, niż przewidziana za okres trzeci.

CZEŚĆ III.

O znakach towarowych.

Rozdział I.

Znak towarowy przedsiębiorstwa. Powstanie prawa, ograniczenie jego mocy, unieważnienie i wygaśnięcie.

Art. 107. Wyłączne prawo oznaczania towarów znakami (rysunkami, obrazkami, słowami, literami, liczbami, formami plastycznymi i t. p.) celem wskazywania odbiorcom, że towary pochodzą z pe-

wnego przedsiębiorstwa, powstaje w zasadzie (art. 113) przez zarejestrowanie znaku. Prawo to rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączność prawa ogranicza się do towarów tego rodzaju, dla jakich zgłoszenie nastąpiło, a jakie wchodzi w zakres wymienionego w zgłoszeniu przedsiębiorstwa.

Ochrona prawna rozpoczyna się od dnia zarządzenia rejestracji znaku.

Art. 108. Do rejestrowania znaków towarowych powołany jest Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 109. Minister Przemysłu i Handlu może zarządzić względem pewnych towarów zakaz wprowadzenia ich w obrót w kraju, zanim nie będą zaopatrzone znakiem towarowym, zarejestrowanym według przepisów ustawy niniejszej.

Art. 110. Nie może powstać prawo wyłącznego używania znaków:

- 1) które nie nadają się do wskazywania odbiorcom, że towar pochodzi z pewnego przedsiębiorstwa, jako to: znaki, nie posiadające dostatecznego charakteru wyróżniającego; znaki, służące do oznaczania rodzaju, właściwości i jakości towarów, ilości, celu lub wartości, pochodzenia z pewnej miejscowości; znaki, które z czasem stały się znakami wolnymi, jak np. nazwy wytworów nowych, które stały się nazwami niezbędnymi w zwykłym obrocie;
- 2) które naruszają prawa pewnych osób (do nazwiska, do firmy, do wizerunku), lub w ogólności sprzeczne są z obowiązującym prawem lub z dobrymi obyczajami;
- 3) które wprowadzają w błąd lub oczywiście wprowadzić mogą w błąd odbiorców co do pochodzenia towaru lub jego rodzaju i jakości, albo odznaczeń innych właściwości przedsiębiorstwa.

Nie mogą także stać się przedmiotem wyłączności, z pewnym przedsiębiorstwem związanej, herby państwowe, gminne i innych korporacji publicznych, znaki Czerwonego Krzyża i t. p., choćby nawet przedsiębiorca uzyskał prawo umieszczania ich w swych znakach towarowych (art. 126).

Art. 111. Rejestracja znaku towarowego nie pozbawia twórcy rysunku możliwości dochodzenia swego prawa autorskiego przeciw posiadaczowi prawa do znaku.

Art. 112. Nie może powstać przez rejestrację prawo do znaku, który dla towarów tego samego rodzaju jest już zarejestrowany na rzecz innego przedsiębiorstwa, choćby nie zachodziła przeszkoda z art. 110 p. 3.

Jeżeli znak pewnego przedsiębiorstwa został z rejestru wykreślony, to bez zgody przedsiębiorcy, który miał prawo do znaku, może przez rejestrację powstać na rzecz przedsiębiorstwa, wytwarzającego lub sprzedającego towary tego rodzaju, ważne prawo do takiego samego znaku dopiero po upływie trzech lat od daty wykreślenia znaku dawniejszego z rejestru.

Art. 113. Gdy niezarejestrowany znak znany jest na ziemiach Polski jako znak pewnego przedsiębiorstwa, a inny przedsiębiorca zgłosił taki sam znak dla swego przedsiębiorstwa, wytwarzającego lub sprzedającego towary tego samego rodzaju, pierwszy przedsiębiorca może przez rok od obwieszczenia o rejestracji żądać w Urzędzie Patentowym, a w razie sporu w sądzie, żeby prawo do znaku zostało uznane jako jego prawo i przepisane na rzecz jego przedsiębiorstwa. W razie takiego żądania winien zwrócić temu, kto znak zgłosił do rejestracji, koszty rejestracji, jakie byłby sam musiał ponieść. Co do roszczeń o wzbogacenie i wynagrodzenie szkód stosować należy analogicznie przepisy art. 11 ustępy 2 i 3.

Przepis powyższy nie uchybia możliwości wniesienia skargi o unieważnienie pierwszej rejestracji na podstawie art. 110 p. 3 i art. 112.

Jednak nawet, gdyby po upływie bezskutecznym powyższego czasokresu rocznego utrzymał się bez zmiany wpis prawa do znaku zarejestrowanego, prawo z rejestracji nie ma mocy wobec użytkownika uprzedniego w zakresie jego dotychczasowego przedsiębiorstwa.

Prawo użytkownika uprzedniego jest ściśle związane z jego przedsiębiorstwem i bez niego nie może być na nikogo przeniesione. Należy je wpisać do rejestru na wniosek użytkownika, jeżeli zostało stwierdzone dokumentem publicznym lub prywatnym, w którym oznaczono przedsiębiorstwo uprawnione i na którym podpis właściciela znaku zarejestrowanego będzie uwierzytelniony sądownie lub notarialnie.

Urząd Patentowy może zażądać na wniosek stron interesowanych albo Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, pod grozą zastosowania sankcji art. 117 p. 3 i art. 110 p. 3, aby właściciel znaku zarejestrowanego lub użytkownik uprzedni, albo jeden i drugi uzupełnili swe znaki przez zarejestrowanie takich dodatków, jakieby niewątpliwie wskazywały, że towary pochodzą z różnych przedsiębiorstw.

Art. 114. Za znak taki sam w rozumieniu niniejszej ustawy uważa się także znak, różniący się od dawniejszego tak nieznacznie, że mimo różnic odbiorca towaru może z łatwością przypuszczać, iż towar pochodzi z przedsiębiorstwa, którego znak ma w pamięci. Przepis ten ma znaczenie nawet wtedy, gdy między znakami zachodzą różnice co do środków, którymi działa się na odbiorców, np. znak jeden jest słowny, a drugi obrazowy.

Art. 115. Pierwszeństwo znaku liczy się od chwili zgłoszenia tegoż w Urzędzie Patentowym.

Przepisy art. 3 ustęp 3, dotyczące pierwszeństwa w razie publicznego wystawiania towarów, należy z odpowiednimi zmianami stosować również do znaków towarowych.

Art. 116. Prawo do znaku będzie unieważnione o tyle, o ile nie było warunków prawnych do jego powstania, wymienionych w art. 107, 110, 111, 112 i 114.

Posiadacz prawa do znaku nieważnie zarejestrowanego, który o nieważności wiedział lub musiał

wiedzieć, odpowiada za szkodę innym osobom ze swej winy zrzadzona.

Posiadacz prawa, nieważnego w myśl art. 112, winien w każdym razie wydać niesłuszne wzbogacenie z trzech lat ostatnich właścicielowi prawa starszego.

Art. 117. Prawo wyłącznej używalności znaku wygasa i ma być wykreślone z rejestru:

- 1) jeżeli opłata za znak zalega przez 3 miesiące;
- 2) jeżeli właściciel prawa do znaku zrzeka się go wobec Urzędu Patentowego;
- 3) jeżeli warunki istnienia prawa z czasem odpadły (art. 110) i okoliczność ta została stwierdzona prawomocnym orzeczeniem Urzędu Patentowego.

Rozdział II.

Prawa do znaku.

Art. 118. Znak towarowy jest przedmiotem własności i innych praw rzeczowych jedynie wraz z przedsiębiorstwem, dla którego został zgłoszony, lub dla którego przez używanie znaku powstał (art. 113), i tylko wraz z przedsiębiorstwem przechodzi na inne osoby w drodze następstwa ogólnego lub szczegółowego.

Art. 119. Strony winny zgłosić do rejestru znaków zmiany w prawach rzeczowych, jak zwłaszcza powstanie tych praw, przeniesienie i umorzenie — co do praw używaczy uprzednich o tyle, o ile te prawa są do rejestru wpisane (art. 113 ust. 4) — nadto wszelkie zmiany w oznaczeniu przedsiębiorstwa, zwłaszcza w firmie.

Jeżeli ktoś nabył przedsiębiorstwo, z którym łączy się prawo do znaku, do rejestru wpisane, nie może dochodzić tego prawa przeciw osobom trzecim we własnym imieniu, dopóki nie postara się o wpis aktu przeniesienia do rejestru znaków. Wpis nastąpi na podstawie dokumentu publicznego albo prywatnego, wykazującego tytuł nabycia, na którym podpis prawozbywcy jest sędownie lub notarialnie uwierzytelniony. Dopóki nabywca przedsiębiorstwa nie postawi wniosku o wpis, wszelkie urzędowe zawiadomienia, jego praw dotyczące, będą doręczane ze skutkiem prawnym przeciw niemu, jego prawozbywcy lub tegoż dziedzicom.

Art. 120. Skargi o prawa rzeczowe do znaku lub na znaku (także o prawo używacza uprzedniego) będą zaznaczone (zaznaczenie sporu) w rejestrze znaków na wniosek wykazującego się wniesieniem skargi.

Powyższe zaznaczenia (sporu) mają ten skutek, że orzeczenia, w sporze zapadłe, wywierają moc prawną także przeciw osobie, która po zaznaczeniu na będzie jakieś prawa do znaku lub na znaku.

Rozdział III.

Ochrona zarejestrowanego znaku towarowego.

Art. 121. Kto w swym przedsiębiorstwie, choćby tylko w okólnikach, na blankietach, środkach reklamy i t. p. ogłoszeniach, bezprawnie używa zna-

ku towarowego, zarejestrowanego dla towarów tego samego rodzaju na rzecz innego przedsiębiorstwa, lub kto w swym przedsiębiorstwie towary oznacza bezprawnie nazwą obcego przedsiębiorstwa — winien zaprzestać naruszenia, wydać niesłuszne wzbogacenie z trzech lat ostatnich, a nadto, jeżeli działanie jego było wywołane złym zamiarem lub oczywistym niedbalstwem, wynagrodzić wszelką szkodę uprawnionemu i dać mu zadośćuczynienie za krzywdy osobistej natury przez ogłoszenie wyroku, przez odpowiednią deklarację publiczną, w razie naruszenia umyślnego przez zapłatę pokutnego, o ile zadośćuczynienie nie zostaje osiągnięte przez skazanie karne. Zamiast wymienionych majątkowych świadczeń, może pokrzywdzony zażądać ryczałtowej sumy pieniężnej, ale nie ponad 10.000 zł. p., którą sąd oznaczy według własnego uznania.

Roszczenia z powodu naruszeń powyższych ulegają przedawnieniu trzechletniemu, które liczy się co do każdego działania bezprawnego oddzielnie.

Art. 122. Kto popełnia czyn z art. 121 umyślnie, ulega karze grzywny do 50.000 zł. pol. lub aresztu do 6 miesięcy. Na wniosek pokrzywdzonego lub oskarżyciela publicznego sąd może zarządzić ogłoszenie wyroku na koszt skazanego.

Art. 123. Przyrzady, które mogą służyć wyłącznie do podrabiania znaku lub do oznaczania towarów, i zapasy gotowe znaków należy zniszczyć na koszt krzywdziciela, jeżeli się ich nie przyzna pokrzywdzonemu za jego zgodą na poczet odszkodowania. Znaki, bezprawnie na towarach umieszczone, należy na wniosek pokrzywdzonego lub oskarżyciela publicznego usunąć, choćby się to łączyć miało ze zniszczeniem towaru.

Rozdział IV.

Ochrona wolności handlowej.

Art. 124. Każdemu wolno w Urzędzie Patentowym (wydział spraw spornych) wnieść skargę o unieważnienie rejestracji znaku z powodu braku warunków, objętych art. 107 i 110 od początku lub dlatego, że warunki istnienia prawa z art. 110 z czasem odpadły. W szczególności skargę wnieść może w interesie publicznym Prokuratorja Generalna Rzeczypospolitej Polskiej z inicjatywy ministerstwa właściwego ze względu na interesy, o które chodzi w danej sprawie.

Każdemu wolno w Urzędzie Patentowym (wydział spraw spornych) wnieść skargę z żądaniem ustalenia, że znak towarowy, którego zamierza w swym przedsiębiorstwie używać lub używa, nie jest taki sam (art. 114), jak wskazany znak, zarejestrowany dla przedsiębiorstwa, wytwarzającego lub sprzedającego towary takiego samego rodzaju.

Rozdział V.

Postępowanie i właściwość władz.

Art. 125. Celem nabycia prawa wyłącznego używania w przedsiębiorstwie znaku towarowego przedsiębiorca wniesie podanie do Urzędu Patentowego. Dla każdego znaku wnieść należy osobne

podanie, przyczem zastrzec można nieistotne odmiiany. Za termin zgłoszenia uważa się chwilę, w której zgłoszenie nadejdzie do Urzędu Patentowego.

Art. 126. Zgłoszenie musi zawierać: wniosek o zarejestrowanie znaku; dokładny rysunek znaku conajmniej w pięciu egzemplarzach; imię i nazwisko i miejsce zamieszkania zgłaszającego znak, a gdy zgłaszający mieszka zagranicą — również adwokata lub rzecznika patentowego, mieszkającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, jako pełnomocnika swego, i upoważnić go conajmniej do odbioru wszelkich pism od władz i osób zainteresowanych, w szczególności także do odbioru skarg, w niniejszej ustawie przewidzianych; oznaczenie rodzaju i zakresu działania przedsiębiorstwa, nazwy jego (firmy), wymienienie, czy jest przedsiębiorstwem przemysłowym, czy tylko handlowym, podanie głównej siedziby, tudzież siedziby zakładów ubocznych; wymienienie rodzaju towarów, dla których znak zostaje zgłoszony; po ustanowieniu klas towarów przez Ministra Przemysłu i Handlu — oznaczenie klasy lub klas według rozporządzenia ministerjalnego; kwit kasy skarbowej na uiszczoną opłatę zgłoszenia. W razie niezłożenia kwitu w terminie, przez Urząd wyznaczonym, zgłoszenie będzie uważane za niebyłe. Jeżeli w znaku towarowym znajdują się obce nazwiska, herby lub wizerunki, należy przedłożyć pozwolenie dotyczących osób. W szczególności trzeba wykazać się pozwoleniem korporacji publicznych, jak to: Państwa, powiatu, gminy i t. p., których herby lub inne oznaczenia zamieszczone zostały w znaku towarowym.

Art. 127. Jeżeli znak towarowy ma być zarejestrowany dla przedsiębiorstwa, którego siedziba znajduje się tylko w państwie obcym, zgłaszający znak ma także przedstawić dowód, że znak doznaje ochrony prawnej w temże państwie obcym.

Art. 128. Wydział zgłoszeń bada, czy podanie i znak nie uchybiają przepisom art. 107 i 110 niniejszej ustawy.

Jeżeli stwierdzi taki brak warunków z art. 107 i 110, jaki nie może być usunięty przez zmiany nieistotne przy utrzymaniu tego samego pierwszeństwa, powołaniem rejestracji odmówić. W przeciwnym razie wezwie zgłaszającego do uchylenia usterek w czasokresie oznaczonym.

Jeżeli wydział przy powyższem badaniu dostrzeże, że taki sam znak jest już zarejestrowany lub zgłoszony, lub był zarejestrowany dla innego przedsiębiorstwa i tego samego rodzaju towarów (art. 112), a nie zachodzą oczywiste podstawy do odmownego załatwienia podania w myśl art. 110 p. 3, zawiadomi o swem spostrzeżeniu przedsiębiorcę, zgłaszającego znak, oraz tego przedsiębiorcę, którego znak jest już zarejestrowany lub zgłoszony, lub był zarejestrowany nie dawniej, niż przed 3 laty. Po przesłuchaniu pierwszego, a drugiego, jeżeli zgłosi się w terminie oznaczonym, zarejestruje znak lub odmówi rejestracji według stanu sprawy.

Art. 129. Jeżeli badanie warunków art. 107 i 110 doprowadzi do uchwały pomyślnej, wydział zgłoszeń wzywa do złożenia kliszy i opłaty za 10-letnią ochronę oraz za klasy towarów (art. 132 ust. 2), po-

czem zarządza rejestrację znaku i wydaje świadectwo ochronne.

Przedłożenie kliszy nie jest jednak obowiązujące w wypadku znaku słownego, jeżeli cechą znamionną znaku nie jest również i szczególny charakter napisu.

Na świadectwie należy odbić, nakleić lub do niego dołączyć znak towarowy.

Rejestrację znaku ogłasza się z istotnemi określeniami, a w szczególności z podaniem pierwszeństwa w Wiadomościach Urzędu Patentowego, z odbitką znaku i przy ewentualnem podaniu barw, w jakich znak został zgłoszony.

Datę świadectwa uważa się za dzień rejestracji i udzielenia prawa wyłączności.

Koszty ogłoszenia drukiem znaku ponosi właściciel przedsiębiorstwa. Ciężą one zastawniczo z pierwszeństwem przed innymi prawami zastawu na przedsiębiorstwie wraz z prawem do znaku. Urząd Patentowy może wstrzymać wydanie świadectwa ochronnego właścicielowi do czasu, dopóki nie zapłaci kosztów druku.

Art. 130. Odmowne załatwienie podania należy umotywować.

Przeciw odmownemu załatwieniu i odrzuceniu podania, jak i przeciw uchwale, wzywającej zgłaszającego do usunięcia usterek pod grozą odrzucenia podania, można odwołać się w ciągu 2 miesięcy do wydziału odwoławczego.

Ograniczenie znaku zarejestrowanego do pewnych tylko rodzajów towarów przez wydział zgłoszeń uważa się za odmowne załatwienie podania w części.

Art. 131. Przepisy art. 37 i 38 ustawy niniejszej o czynnościach wydziału zgłoszeń, art. 39 — 45 o unieważnieniu patentów, art. 61 o skargach do Trybunału Administracyjnego i art. 62 i 63 o właściwości sądów należy stosować z odpowiedniami zmianami do spraw, dotyczących znaków towarowych, przyczem przepisy art. 39 — 45 stosują się nietylko do postępowania w sprawach przed Urzędem Patentowym, dotyczących unieważnienia znaków towarowych, lecz i ustaleń z art. 124 oraz umorzeń z art. 141 ustawy niniejszej.

Rozdział VI.

Oplaty.

Art. 132. Oplata przy zgłoszeniu znaku towarowego wynosi 10 zł. pol.

Nadto zgłaszający po otrzymaniu zawiadomienia wydziału zgłoszeń, iż znak nadaje się do rejestracji, winien uiścić jako należytość za korzystanie z 10-letniej ochrony każdego znaku 20 zł. pol. i za każdą klasę towaru 5 zł. pol.

Za znaki związkowe (art. 140) wszystkie opłaty obowiązują w podwójnej wysokości.

Art. 133. Oplaty za dalsze korzystanie z ochrony i za klasy towarowe należy uiścić z góry co lat 10, licząc od dnia wystawienia świadectwa.

Jednakże właściciel znaku może jeszcze i później uiścić opłatę w ciągu 3 miesięcy, z grzywną w wysokości 5% przy opłacie w pierwszym, 10% w drugim i 15% przy opłacie w miesiącu trzecim.

Art. 134. Opłaty za wnioski o wciągnięcie do rejestru zmian, dotyczących praw rzeczowych oraz praw użytkownika, wnoszone do wydziału zgłoszeń, wynoszą po zł. pol. 5, za odwołania (zażalenia) na uchwały i orzeczenia wydziału zgłoszeń po zł. pol. 15, za wnioski zaś i skargi, wnoszone do wydziału spraw spornych, tudzież za zażalenia na uchwały i orzeczenia tegoż wydziału odwoławczego—po zł. pol. 30.

Art. 135. Od opłat powyższych (art. 132—134) nie można być uwolnionym; nie ulegają też one żadnemu odroczeniu.

Art. 136. Sposób uiszczania opłat może ulec zmianom przez rozporządzenie Rady Ministrów.

Rozdział VII.

Znaki związkowe.

Art. 137. Związki przedsiębiorców, będące osobami prawnymi w Rzeczypospolitej Polskiej, mogą zgłosić do zarejestrowania znaki związkowe w tym celu, aby członkom związku zapewnić wyłączność oznaczania towarów, pochodzących z ich przedsiębiorstw, znakiem związkowym.

Art. 138. Do znaków związkowych stosuje się z odpowiedniami zmianami postanowienia części III niniejszej ustawy o tyle, o ile z przepisów tego rozdziału VII nie wynika nic przeciwnego.

Art. 139. Właścicielem znaku jest związek; członkowie związku mają prawo używania znaku tylko dopóki są członkami. Związek nie może przenieść prawa do znaku na osoby inne, a z rozwiązaniem związku prawo wygasa.

Do ścigania naruszeń powołany jest tylko związek.

Art. 140. Związek, zgłaszający znak do zarejestrowania w Urzędzie Patentowym, nie wymienia żadnego przedsiębiorstwa, natomiast winien przedłożyć wydziałowi zgłoszeń swój statut i podać osoby, uprawnione do zastępowania związku. Wszelkie zmiany w reprezentacji związku, tudzież w postanowieniach statutowych, należy podawać do wiadomości wydziałowi zgłoszeń.

Znak związkowy ma być zarejestrowany w osobnym rejestrze znaków związkowych.

Art. 141. Każda osoba, a także Prokuratorja Generalna w interesie publicznym, może w wydziale spraw spornych postawić wniosek w formie skargi o umorzenie prawa do znaku związkowego, jeżeli związek lub jego członkowie dopuszczają się nadużyć, objawiających się zwłaszcza we wprowadzaniu w błąd odbiorców towaru.

Art. 142. Osoby prawne obco krajowe mogą korzystać z przepisów niniejszych o znakach związkowych tylko o tyle, o ile państwo, do którego należą, zapewnia nawzajem polskim osobom prawnym ochronę znaków związkowych.

Rozdział VIII.

Przepisy przejściowe, międzynarodowe i dzielnicowe.

Art. 143. Prawa do znaków towarowych, zgłoszonych do rejestracji lub zarejestrowanych w pań-

stwach zabórczych w chwili, gdy obszary, od państw tych odłączone, stały się częściami Rzeczypospolitej Polskiej, oraz także prawa, przywrócone lub wznowione traktatami i umowami między państwami — pozostają w mocy na tych do Rzeczypospolitej Polskiej przyłączonych obszarach przez czas i pod warunkami, przewidzianymi przez ustawy, na podstawie których zostały zgłoszone, tudzież przez traktaty i umowy między państwami.

Prawa takie (dzielnicowe) nie mogą jednak trwać w Polsce dłużej, niżby trwały w państwie, w którym powstały lub odnowione zostały na podstawie opłaty za jeden normalny okres, o ile ta opłata nastąpiła zanim obszar, od państwa zabórczego odłączony, stał się częścią Rzeczypospolitej Polskiej.

Unieważnienie prawa w owym państwie powoduje samo przez się unieważnienie prawa dzielnicowego. Niezależnie od takiego unieważnienia można żądać w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej unieważnienia znaku dzielnicowego na podstawie przepisów ustawy państwa, w którym prawo szczepowe powstało.

Art. 144. Celem stwierdzenia prawa dzielnicowego o wystawionym przez Urząd Patentowy świadectwie ochronnym właściciel prawa dzielnicowego zgłosi swe prawo w wydziale zgłoszeń Urzędu Patentowego i przedłoży dowody na istnienie prawa szczepowego. Wydział zgłoszeń po stwierdzeniu, że istnieją warunki, artykułem poprzednim przewidziane, zarejestruje znak dzielnicowy w osobnym rejestrze znaków dzielnicowych i wyda zgłaszającemu świadectwo ochronne.

Ogłoszenie drukiem znaku dzielnicowego nastąpi na wyraźne żądanie zgłaszającego i tylko po uprzednim złożeniu lub zabezpieczeniu kosztów druku.

Do orzekania o istnieniu prawa dzielnicowego na podstawie artykułu poprzedniego właściwy jest wyłącznie Urząd Patentowy.

Art. 145. Pomimo, że właściciel znaku dzielnicowego uzyska prawo do znaku tego na całą Polskę, prawo jego dzielnicowe utrzymuje swą moc prawną do czasu, określonego (art. 143).

Jeżeli ktoś inny uzyska prawo na całą Polskę do znaku takiego samego, będzie mógł je wykonywać w dzielnicach, w której ma moc prawną znak dzielnicowy, dopiero po wygaśnięciu prawa do znaku dzielnicowego (art. 143).

Art. 146. Jeżeli różni właściciele znaków dzielnicowych takich samych, mających moc prawną w różnych dzielnicach, żądają ochrony na całą Rzeczypospolitą na podstawie swych praw dzielnicowych, natenczas podaniem ich uczyni się zadość, z tem jednak ograniczeniem, że ich prawa będą w stosunkach wzajemnych bezskuteczne.

Ograniczenie to należy wpisać do rejestru.

Urząd Patentowy powinien na wniosek stron interesowanych lub Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej zniewolić właścicieli pod gróźbą nawet zupełnego umorzenia prawa, aby swoje znaki uzupełnili przez zarejestrowanie takich dodatków, jakiego niewątpliwie wskazywały, że towary pochodzą z różnych przedsiębiorstw. Wydział zgłoszeń, a w ra-

zie odwołania się wydział odwoławczy, orzekają, czy dodatki są dostateczne.

Art. 147. Zgłoszenia, dokonane w myśl art. 23 dekretu z dn. 4 lutego 1919 r. o ochronie znaków towarowych (Dz. P. P. P. № 13 poz. 139) na podstawie znaków dzielnicowych, uważać należy za wnioski o przyznanie ochrony tych znaków na całą Rzeczpospolitą i na czas nieograniczony (art. 145).

Jednak na wyraźne żądanie zgłaszającego uważać należy zgłoszenie tylko za wniosek o zarejestrowanie znaku jako dzielnicowego (art. 144 i 145).

Art. 148. Przepisy przejściowe art. 73, 74, 75, 76 i 78 ustawy niniejszej mają zastosowanie z odpowiednimi zmianami i do znaków towarowych.

CZEŚĆ IV.

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Rzecznicy patentowi. Postanowienia końcowe.

Rozdział I.

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 149. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej podlega bezpośrednio Ministrowi Przemysłu i Handlu. Urząd ma siedzibę w Warszawie, a właściwość jego rozciąga się na całe Państwo. Używa pieczęci z napisem: Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 150. Urząd Patentowy składa się z członków stałych, do których należą: Prezes Urzędu Patentowego, naczelnicy wydziałów i radcowie stali, oraz z członków niestałych, do których należą: radcowie niestali i sędziowie. Radcowie dzielą się nadto na prawnych i technicznych stosownie do swego wykształcenia.

Prezesa Urzędu Patentowego mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu. Naczelników wydziałów i radców stałych mianuje, a radców niestałych powołuje Minister Przemysłu i Handlu na wniosek Prezesa Urzędu.

Urząd Patentowy posiada wydział prezydjalny, wydziały zgłoszeń, wydziały spraw spornych i wydział odwoławczy.

Art. 151. Prezes reprezentuje Urząd Patentowy na zewnątrz, kieruje całą jego działalnością i jest za nią odpowiedzialny. W szczególności przewodniczy w wydziale odwoławczym. W razie nieobecności zastępuje go z kolei najstarszy z nominacji naczelnik wydziału, a w poszczególnych czynnościach w razie potrzeby członkowie stali według jego wyboru.

Naczelnicy wydziałów przewodniczą w zasadzie w wydziałach, do których należą i zarówno, jak radcowie, biorą udział w rozstrzyganiu i prowadzeniu spraw Urzędu. Radcowie niestali i sędziowie biorą udział w rozstrzyganiu wniosków, skarg i odwołań i pobierają wynagrodzenie za czynność.

Członkami stałymi Urzędu Patentowego mogą być osoby, które posiadają dyplom lub patent z ukończenia uniwersytetu albo szkoły akademickiej technicznej, handlowej, rolnej lub górniczej. Radcami technicznymi mogą być także osoby, które odznaczyły się wybitną działalnością na polu technicznym, bez względu na stopień wykształcenia naukowego.

Art. 152. Uchwały w wydziałach zgłoszeń zapadają za zgodą dwóch radców. W braku zgody rozstrzyga głos naprzód wyznaczonego trzeciego członka Urzędu według tego, do czyjego zdania przystąpi.

Minister Przemysłu i Handlu może upoważniać poszczególnych radców do orzekania w wydziałach zgłoszeń samodzielnie.

Uchwały w wydziałach spraw spornych zapadają większością głosów w kolegjach, złożonych z trzech członków. Jeden z nich musi być sędzią sądu okręgowego.

Uchwały w wydziale odwoławczym zapadają większością głosów w kolegjach, złożonych z pięciu członków pod przewodnictwem Prezesa Urzędu lub jego zastępcy. W tem kolegjum musi brać udział jeden sędzia sądu apelacyjnego.

Ci członkowie Urzędu, którzy orzekali w jednym wydziale, nie mogą w tej samej sprawie głosować w innym wydziale.

Skład wydziałów i kolegji zależy od Prezesa Urzędu. Sędziów okręgowych i apelacyjnych wyznaczają dotyczące sądy.

Orzeczenia i uchwały, wydawane przez wydziały Urzędu, powinny być motywowane.

Art. 153. Przepisy ustawy postępowania cywilnego, obowiązującej w okręgu siedziby Urzędu Patentowego, stosują się z odpowiednimi zmianami przy wyłączeniu członków wydziałów i kolegji orzekających, przy wzywaniu i badaniu stron, świadków i rzeczoznawców oraz przy utrzymywaniu porządku na jawnych rozprawach w Urzędzie.

Grzywny, w tych wypadkach wymierzone, będą ściągane trybem administracyjnym.

Art. 154. Urząd Patentowy wydaje czasopismo urzędowe p. t. „Wiadomości Urzędu Patentowego” i prowadzi rejestry.

Wpisy do rejestrów można skutecznie tylko na mocy uchwały wydziału.

Rejestry są księgą publiczną, dostępną dla wszystkich. Osoby interesowane mogą otrzymywać wyciągi z rejestrów.

Art. 155. Terminy i okresy, oznaczone w ustawie niniejszej, których dzień ostatni przypadnie w niedzielę lub święto, przedłużają się do następującego po nich dnia powszedniego.

W czasie corocznych sześciotygodniowych ferii urzędowych, których okres oznaczy Minister Przemysłu i Handlu, Urząd przyjmuje podania, a załatwia tylko sprawy niecierpiące zwłoki.

Art. 156. Przed Urzędem Patentowym występować mogą strony interesowane osobiście lub przez zastępców. Zastępcami stron mogą być tylko adwokaci i rzecznicy patentowi.

Rozdział II.

Rzecznicy patentowi.

Art. 157. Rzeczników patentowych mianuje Minister Przemysłu i Handlu na wniosek Prezesa Urzędu Patentowego.

Rzeczników po ich mianowaniu i złożeniu w Urzędzie przysięgi podług rot, zatwierdzonej przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu

z Ministrem Sprawiedliwości, wpisuje się do urzędowej listy rzeczników patentowych, przez co nadaje się im prawo do wykonywania swych czynności. Wpisanie na listę podlega opłacie 100 zł. pol. i ogłasza się w Wiadomościach Urzędu Patentowego.

Art. 158. Rzecznikiem może zostać na przyszłość tylko obywatel polski, pełnoletni, w Polsce stale zamieszkały, korzystający z pełni praw obywatelskich i posiadający odpowiednie wykształcenie.

Odpowiednie wykształcenie, w myśl ustawy, posiada ten, kto ukończył akademicką szkołę techniczną, kto nadto wykazał się może przynajmniej dwuletnią praktyką w sprawach patentowych i znaków towarowych, a wreszcie złoży przed Urzędem Patentowym egzamin z prawa z wynikiem dostatecznym. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu określi bliżej przedmiot egzaminu. Komisję egzaminacyjną wyznacza Prezes Urzędu Patentowego.

W ciągu lat pięciu od wejścia w życie niniejszej ustawy, zamiast dwuletniej praktyki, przewidzianej ust. 2, wymaga się tylko praktyki jednorocznej.

Art. 159. Urząd Patentowy stronie, zgłaszającej wynalazek do opatentowania, lub wzór do zarejestrowania, a wykazującej się ubóstwem, może wyznaczyć rzecznika patentowego, który tymczasowo bezpłatnie obejmie jej zastępstwo.

Rzecznik obowiązany jest objąć zastępstwo zgłaszającego, a ma prawo żądania wynagrodzenia od niego, skoro ustaną przyczyny, które spowodowały zastępstwo bezpłatne.

Art. 160. Rzecznicy patentowi podlegają dyscyplinarnej władzy osobnej „Komisji Dyscyplinarnej przy Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej”. Komisja ta składa się z 5 członków, powoływanych przez Prezesa Urzędu Patentowego.

W skład komisji winni wchodzić dwóch z rzeczników patentowych i jeden sędzia sądu okręgowego, przez tenże sąd wyznaczony.

Komisja nakładać może następujące kary:

- 1) upomnienie,
- 2) nagane,
- 3) grzywnę do 1.000 zł. pol.,
- 4) zawieszenie w czynnościach do roku,
- 5) wykreślenie z listy rzeczników.

Od orzeczeń Komisji Dyscyplinarnej służy zasądzonemu prawo odwołania się do Sądu Najwyższego, który orzeka w trybie, przepisany dla postępowania dyscyplinarnego przeciw adwokatom.

W razie zawieszenia rzecznika w czynnościach, wykreślenia z listy lub śmierci rzecznika, Urząd Patentowy ustanawia zastępcę tymczasowego, który powinien o tem niezwłocznie zawiadomić osoby interesowane.

Rozdział III.

Postanowienia końcowe.

Art. 161. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 162. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą dekrety: z dnia 13 grudnia 1918 r.

o Urzędzie Patentowym (Dz. P. P. P. № 21 poz. 66), z dnia 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki, o ochronie wzorów rysunkowych i modeli, o ochronie znaków towarowych (Dz. P. P. P. № 13 poz. 137, 138 i 139) i ustawa z dnia 2 sierpnia 1919 r. w przedmiocie zmian w dekreście Naczelnika Państwa z dnia 13 grudnia 1918 r. o Urzędzie Patentowym (Dz. U. R. P. № 67 poz. 410) — o ile coś innego nie wynika z niniejszej ustawy.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*

Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski*

307.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 21 marca 1924 r.

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. № 21, poz. 165).

Art. 1. W artykule 1 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. № 21, poz. 165) wprowadza się nowy ustęp, jako ustęp końcowy, który opiewa:

„Komisje dyscyplinarne dla podlegających niniejszej ustawie urzędników i niższych funkcjonariuszów szkół akademickich, Państwowego Instytutu Pedagogicznego, Państwowego Instytutu Dentystycznego i Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie oraz Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie utworzone będą przy szkołach, wskazanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego”.

Art. 2. W artykule 2 tej ustawy wprowadza się nowy ustęp, jako ustęp końcowy, który opiewa:

„W skład komisji dyscyplinarnej dla urzędników i niższych funkcjonariuszów szkół, wymienionych w art. 1, wchodzić mogą profesorowie tej szkoły lub tych szkół, dla których komisja jest utworzona”.

Art. 3. W artykule 3 ustęp 1 tej ustawy w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 582), po słowach: „władzy naczelnej” dodaje się: „lub przy szkołach, wymienionych w art. 1”, a po słowach: „podległych jej władz” dodaje się: „lub szkole”.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Rady Ministrów i innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*